

ХМЕЛЬНИЦЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

ЗТВЕРДЖУЮ
 Декан факультету
 міжнародних відносин і права
 Віталій ТРЕТЬКО
 _____ 2022 р.

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Педагогічна (викладацька) практика

Галузь знань – 01 Освіта / Педагогіка
Спеціальність – 011 Освітні, педагогічні науки
Рівень вищої освіти – третій (освітньо-науковий)
Освітньо-наукова програма – Освітні, педагогічні науки
Обсяг дисципліни – 4 кредити ЄКТС,
Шифр дисципліни – ОСП.06
Мова навчання – українська
Статус дисципліни: обов'язкова (цикл спеціальної підготовки)
Факультет – міжнародних відносин і права
Кафедра – іншомовної освіти і міжкультурної комунікації

Форма навчання	Курс	Семестр	Обсяг дисципліни		Кількість годин						Курсовий проєкт	Курсова робота	Форма семестрового контролю	
			Кредити ЄКТС	Години	Разом	Аудиторні заняття				Самостійна робота, у т.ч. ІРС			Залік	Іспит
						Лекції	Лабораторні роботи	Практичні заняття	Семінарські заняття					
Д	2	3,4	4	120						120			+(д)	
З	2	3,4	4	120						120			+(д)	

Робоча програма складена на основі освітньо-наукової програми «Освітні, педагогічні науки» за спеціальністю 011 «Освітні, педагогічні науки»

Робоча програма складена Василь к. пед. н., доцент Ольга ОРЛОВСЬКА

Схвалена на засіданні кафедри іншомовної освіти і міжкультурної комунікації

Протокол від 15 серпня 2022 р. № 2

Зав. кафедри

Наталія БІДЮК
 Ініціали, прізвище

Наталія БІДЮК
 Ініціали, прізвище

Робоча програма розглянута та схвалена вченою радою факультету міжнародних відносин і права

Голова вченої ради факультету

Віталій ТРЕТЬКО

Віталій ТРЕТЬКО

2. ПОЯСНЮВАЛЬНА ЗАПИСКА

Педагогічна (викладацька) практика є складовою обов'язкової частини спеціальної підготовки фахівців третього (освітньо-наукового) рівня вищої освіти за спеціальністю 011 «Освітні, педагогічні науки», освітньо-наукової програми «Освітні, педагогічні науки». Проходження педагогічної (викладацької) практики втілює один із головних принципів навчання – зв'язок теорії і практики, що відображає цілісну систему професійної підготовки аспіранта. У процесі педагогічної (викладацької) практики поглиблюються, закріплюються теоретичні знання та розвиваються фахові уміння та навички викладацької діяльності, формуються професійно-особистісні якості здобувачів, що у сукупності забезпечують успішну реалізацію науково-педагогічного потенціалу.

Пререквізити «Технології навчання і виховання», «Виховні і дидактичні концепції в історичному вимірі», «Компаративістичні дослідження в освіті», «Педагогічна творчість». «Методологічні засади педагогічних досліджень».

Кореквізити: «Іноземна мова: іншомовна комунікація».

Відповідно до освітньо-наукової програми педагогічна (викладацька) практика має забезпечити такі компетентності:

Загальні: здатність до абстрактного мислення, критичного аналізу та синтезу, порівняння педагогічних явищ; здатність генерувати нові ідеї, виявляти, ставити та вирішувати комплексні дослідницькі і практичні завдання; здатність здійснювати пошук, оброблення, аналіз, систематизацію інформації з різних джерел; здатність проваджувати освітню діяльність з дотриманням правил академічної доброчесності та професійної етики; здатність демонструвати культуру наукового усного і писемного мовлення державною та іноземними мовами; здатність працювати в команді, приймати ефективні управлінські рішення та забезпечувати їх реалізацію в освітньо-науковій діяльності.

Спеціальні: здатність використовувати сучасні інноваційні педагогічні технології в освітньо-виховному процесі з урахуванням освітніх цілей та індивідуальних потреб особистості; організувати суб'єкт-суб'єктну взаємодію учасників освітнього процесу; здатність прогнозувати перспективи розвитку та застосовувати педагогічні інновації в освіті; здатність розв'язувати комплексні проблеми в галузі освіти / педагогіки у процесі дослідницько-інноваційної та професійної діяльності, що передбачає глибоке переосмислення наявних та створення нових цілісних педагогічних знань; здатність розуміти, критично осмислювати та використовувати виховні та дидактичні концепції в освітній діяльності з урахуванням історичних традицій та сучасних новацій в педагогічній науці та практиці; здатність володіти дидактичним інструментарієм творчої організації навчальних занять у ЗВО, ефективно використовувати сучасні цифрові інструменти, інформаційні технології та ресурси у професійній, інноваційній та/або дослідницькій діяльності; здатність комбінувати традиційні та інноваційні методи, технології і засоби навчання і виховання; розробляти науково- та навчально-методичне забезпечення освітнього процесу ЗВО; здатність створювати комфортне освітнє середовище, планувати й організувати освітній процес у ЗВО, досягати запланованих результатів навчання з урахуванням індивідуальних особливостей та потреб суб'єктів навчання, організувати самостійну навчально-пізнавальну діяльність суб'єктів навчання.

Програмні результати навчання: володіти системою педагогічних категорій і методів їх використання з метою розв'язання практичних завдань навчання і виховання; виокремлювати, систематизувати, аналізувати, розв'язувати, критично осмислювати, узагальнювати та прогнозувати значущі педагогічні проблеми з урахуванням сучасних зарубіжних та вітчизняних новацій в педагогічній науці та практиці; генерувати нові ідеї під час розв'язання практичних завдань; створювати та впроваджувати навчально-методичне забезпечення освітнього-виховного процесу у ЗВО; використовувати сучасні програмні засоби (засоби ІКТ), мультимедіа, електронні ресурси інформаційно-комунікаційні, освітні, виховні технології організації освітнього та виховного процесу залежно від освітніх (наукових) цілей та індивідуальних особливостей суб'єктів навчання; приймати відповідні рішення у непередбачуваних умовах, виявляти ініціативу і самостійність в різноманітних видах практичної діяльності; досягати поставленої мети з дотриманням вимог професійної етики та академічної доброчесності; створювати умови конструктивної взаємодії з суб'єктами освітньо-виховного процесу і обирати оптимальні методи, засоби і форми взаємодії; визначати види та діагностувати рівні творчої педагогічної діяльності; вибирати й реалізовувати ефективні технології, спрямовані на творчий розвиток суб'єктів навчання; розв'язувати навчально-творчі завдання; демонструвати творче мислення; створювати атмосферу співтворчості і співробітництва; використовувати індивідуальні і групові прийоми прийняття оптимальних рішень щодо організації та управління колективною творчою діяльністю; впливати на поведінку суб'єктів навчання для вирішення професійних задач, приймати,

обґрунтовувати та забезпечувати реалізацію управлінських рішень; створювати безпечне освітнє середовище, працювати у команді, брати відповідальність за результати професійної діяльності.

Метою педагогічної (викладацької) практики є поглиблення, закріплення й узагальнення теоретичних знань з питань організації освітнього процесу в сучасних умовах, його наукового, навчально-методичного та нормативного забезпечення у ЗВО; формування фахових умінь та навичок застосування методик викладання; розвиток професійно-особистісних якостей здобувачів, що у сукупності забезпечують формування та розвиток професійної компетентності, зокрема здатності й готовності до науково-педагогічної діяльності у ЗВО.

Завданнями педагогічної (викладацької) практики є формування у здобувачів здатності: здійснювати аналіз навчально-методичної документації викладацької діяльності у ЗВО; творчо застосувати інноваційні форми, методи, засоби, технології для організації навчальних занять та виховних заходів у ЗВО; розробляти навчально-методичне забезпечення освітньо-виховного процесу ЗВО; обґрунтовувати та забезпечувати реалізацію самостійних рішень в реальних умовах професійної діяльності; працювати у команді; використовувати досягнення сучасної вітчизняної, зарубіжної педагогічної науки і практики для організації навчальної, навчально-методичної, наукової, організаційної та виховної роботи у ЗВО; самовдосконалювати набуті знання й уміння для успішної реалізації науково-педагогічного потенціалу із професійною метою.

Результати навчання. Здобувач, який успішно завершив вивчення дисципліни, здатен: володіти системою педагогічних категорій і методів їх використання з метою розв'язання практичних завдань навчання і виховання; виокремлювати, систематизувати, аналізувати, розв'язувати, критично осмислювати, узагальнювати та прогнозувати значущі педагогічні проблеми з урахуванням сучасних зарубіжних та вітчизняних новацій в педагогічній науці та практиці; генерувати нові ідеї під час розв'язання практичних завдань; створювати та впроваджувати навчально-методичне забезпечення освітнього-виховного процесу у ЗВО; використовувати сучасні програмні засоби (засоби ІКТ), мультимедіа, електронні ресурси інформаційно-комунікаційні, освітні, виховні технології організації освітнього та виховного процесу залежно від освітніх (наукових) цілей та індивідуальних особливостей суб'єктів навчання; приймати відповідні рішення у непередбачуваних умовах, виявляти ініціативу і самостійність в різноманітних видах практичної діяльності; досягати поставленої мети з дотриманням вимог професійної етики та академічної доброчесності; створювати умови конструктивної взаємодії з суб'єктами освітньо-виховного процесу і обирати оптимальні методи, засоби і форми взаємодії; визначати види та діагностувати рівні творчої педагогічної діяльності; вибирати й реалізовувати ефективні технології, спрямовані на творчий розвиток суб'єктів навчання; розв'язувати навчально-творчі завдання; демонструвати творче мислення; створювати атмосферу співтворчості і співробітництва; використовувати індивідуальні і групові прийоми прийняття оптимальних рішень щодо організації та управління колективною творчою діяльністю; впливати на поведінку суб'єктів навчання для вирішення професійних задач, приймати, обґрунтовувати та забезпечувати реалізацію управлінських рішень; створювати безпечне освітнє середовище, працювати у команді, брати відповідальність за результати професійної діяльності.

3 СТРУКТУРА І ЗМІСТ ПРОГРАМИ ПРАКТИКИ

3.1. Програма практики

№з/п	Види роботи	Завдання	Кількість годин
1.	Пропедевтична робота	<p>Проходження інструктажу з техніки безпеки та охорони праці.</p> <p>Ознайомлення із загальною структурою бази практики та підрозділом, у якому безпосередньо буде здійснюватись практика, правилами внутрішнього розпорядку.</p> <p>Знайомство з адміністрацією, НПП, керівниками практики, суб'єктами навчання.</p> <p>Вивчення системи організації освітньо-виховного процесу у ЗВО та кафедри.</p> <p>Вивчення навчально-методичної документації (ОНП, НП, РП, силабуси, НМК тощо).</p> <p>Складання індивідуального плану роботи та графіку з педагогічної практики, узгодження та затвердження керівниками практики.</p> <p>Відвідування навчальних викладачів з метою вивчення та аналізу їх педагогічного досвіду.</p> <p>Планування та підготовка до проведення навчальних занять (лекцій, практичних, семінарських, лабораторних) та науково-виховних заходів.</p>	10
1.	Навчальна робота	<p>Проведення лекційних занять з мультимедійною презентацією</p> <p>Проведення практичних (семінарських), лабораторних занять</p>	20
2.	Навчально-методична робота	<p>Розроблення елементів навчально-методичного забезпечення:</p> <ul style="list-style-type: none"> – конспектів лекцій / планів практичних /семінарських/ лабораторних занять – методичних матеріалів до самостійної роботи з курсу – тестових завдань, презентацій, роздаткового матеріалу та ін. 	30
3	Наукова робота	<p>Підготовка наукової статті</p> <p>Участь у круглих столах, майстер-класах, конференціях, наукових семінарах, виступи з доповіддю, підготовка тез</p>	30
4.	Організаційно-методична робота	<p>Участь у засіданнях кафедри</p> <p>Участь у засіданнях методичного семінару кафедри</p>	10
5.	Виховна робота	<p>Підготовка та проведення виховного заходу зі студентами академічної групи (тематика виховних заходів узгоджується із планом виховної роботи кураторів академічних груп кафедри)</p>	10
6.	Захист практики	Оформлення звітної документації. Захист практики.	10
	Разом:		120

Зміст роботи аспіранта-практиканта

Практика проводиться відповідно до освітньо-наукової програми та навчального плану підготовки доктора філософії обсягом 120 академічних годин (4,0 кредити ЄКТС), як правило, впродовж третього та/або четвертого семестрів.

Базами практики є кафедри Університету або інших вітчизняних / зарубіжних ЗВО, які здійснюють підготовку здобувачів вищої освіти за різними рівнями зі спеціальностей, за якими навчаються здобувачі в Університеті.

Зміст практики складає навчальна, навчально-методична, наукова, організаційно-методична, виховна робота.

Навчальна робота аспірантів-практикантів включає: підготовку та проведення на належному рівні лекційних занять у присутності керівника практики; підготовку та проведення на належному рівні практичних / семінарських / лабораторних занять у присутності керівника практики; підбір і використання сучасних наочних матеріалів у процесі проведення занять (презентації, відеофільми, віртуальні екскурсії, віртуальні лабораторні тощо); розробку та використання на заняттях інтерактивних форм роботи зі студентами, інших технологій навчання; налагодження контакту й організація педагогічної взаємодії зі студентами; вироблення індивідуального стилю організації педагогічної взаємодії та пізнавальної діяльності студентів; здійснення самоаналізу організованих навчальних занять.

Навчально-методична робота аспірантів-практикантів включає: ознайомлення з нормативними документами, що регламентують організацію освітнього процесу у ЗВО; ознайомлення з організацією навчальної та методичної роботи кафедри; ознайомлення з освітньою програмою та навчальним планом спеціальності; вивчення методичного досвіду та системи викладання навчальних дисциплін та інших видів роботи викладачів кафедри; планування структури, розроблення методики й здійснення підготовки до проведення лекційних, семінарських, практичних, лабораторних занять; моніторинг, аналіз і розробку елементів навчально-методичного комплексу дисципліни; підбір і підготовку наочного матеріалу (презентацій, таблиць, малюнків, схем тощо); розробку тестових завдань, завдань для активізації навчально-професійної діяльності студентів (професійно-орієнтовані завдання, кейси, дидактичні ігри тощо); відвідування занять (лекцій, практичних, лабораторних) НПП; участь у вебінарах, конференціях освітнього спрямування.

Наукова робота аспірантів-практикантів включає: ознайомлення з науково-дослідною роботою кафедри та участю у ній здобувачів вищої освіти; участь практикантів у розробці та реалізації планів науково-дослідної роботи кафедри; написання наукових статей; участь у проведенні наукових семінарів, круглих столів, майстер-класів, конференцій кафедри (написання тез доповідей).

Організаційно-методична робота аспірантів-практикантів включає: участь у засіданнях кафедри; участь у засіданнях наукового семінару кафедри; участь у засіданнях методичного семінару кафедри.

Виховна робота аспірантів-практикантів включає: ознайомлення з методикою планування виховної роботи кафедри; оволодіння навичками та вміннями підготовки виховних заходів та їх проведення; проведення виховного заходу зі студентами академічної групи (тематика виховних заходів узгоджується із планом виховної роботи кураторів академічних груп кафедри); розроблення профорієнтаційних та агітаційних матеріалів (календарі, брошури спеціальності, флайери, відеоролик тощо).

Вирішення загальних питань з організації практики покладене на завідувача кафедри, за якою закріплений аспірант. Безпосереднє керівництво практикою від кафедри Університету, здійснює науковий керівник дисертації або, як виняток, – провідний науково-педагогічний працівник кафедри.

Аспіранти усіх форм навчання, які поєднують навчання в аспірантурі з викладацькою діяльністю за обраною спеціальністю, або мають досвід викладацької роботи за спеціальністю у ЗВО не менше п'яти років (що має бути підтверджено відповідними документами), за рішенням кафедри можуть бути звільнені від проходження педагогічної практики, однак вони повинні оформити звіт відповідно до програми практики і захистити його у комісії з диференційованою оцінкою.

4 ТЕХНОЛОГІЇ ТА МЕТОДИ НАВЧАННЯ

Проходження педагогічної (викладацької) практики ґрунтується на використанні таких технологій та методів навчання: словесні (розповідь, бесіда, пояснення); практичні (проблемно-пошукові, інтерактивні); наочні (пояснювально-ілюстративні, демонстративні); інформаційно-комунікаційні технології.

5 МЕТОДИ КОНТРОЛЮ

На всіх етапах проходження педагогічної (викладацької) практики аспіранти одержують індивідуальні консультації у своїх керівників. Після закінчення практики аспіранти звітують про виконання програми практики.

Формою звітності аспіранта про практику є письмовий звіт, щоденник практики та презентація. Обов'язковим для аспіранта є ведення щоденника з практики встановленого зразка, в якому послідовно висвітлюються всі етапи роботи та форми контролю, і який додається до звіту з практики.

Підготовлений письмовий звіт аспірант подає керівнику від бази практики для оцінювання, підпису і відповідної відмітки у щоденнику, після цього – керівнику практики від кафедри університету. Аспіранти захищають звіт про практику на відповідній кафедрі не пізніше одного тижня після її завершення перед комісією, що призначається завідувачем кафедри. До складу комісії входять керівник практики від кафедри, інші викладачі кафедри та (за можливості) керівник від бази практики. На захисті аспірант презентує мету, завдання та основні результати практики з мультимедійним супроводом.

Захист звіту з практики проводиться на звітній конференції з практики. На звітну конференцію необхідно подати звіт, заповнений щоденник та підготувати презентацію роботи.

У процесі розроблення лекцій, практичних, семінарських, лабораторних занять, підготовки їх конспектів, написання наукових статей, звітної документації за результатами практики аспірант має дотримуватися принципів академічної доброчесності відповідно до «Положення про систему забезпечення академічної доброчесності в Хмельницькому національному університеті» (<https://khmnu.edu.ua/wp-content/uploads/normatyvni-dokumenty/polozhennya/pro-systemu-zabezpechennya-akademichnoyi-dobrochesnosti.pdf>). У разі порушення цих принципів здобувачі можуть бути притягнені до академічної відповідальності, зокрема: виправлення матеріалів звіту і повторний його захист у комісії; повторне проходження програми практики. При зарахуванні на штатну посаду за місцем проходження практики здобувач не менше як 50 % часу має відводити на виконання програми практики.

6 ОЦІНЮВАННЯ РЕЗУЛЬТАТІВ ПРОХОДЖЕННЯ ПРАКТИКИ

Аспірант презентує завдання, мету та основні результати практики з мультимедійним супроводом. Після презентації члени комісії задають аспірантам-практикантам питання щодо змісту проведеної роботи, проводиться обговорення. За результатами захисту виставляється оцінка.

Оцінювання академічних досягнень аспіранта здійснюється відповідно до «Положення про контроль і оцінювання результатів навчання здобувачів вищої освіти у ХНУ».

Кожний вид роботи з практики оцінюється за інституційною чотирибальною шкалою. Семестрова підсумкова оцінка визначається як середньозважена з усіх видів роботи виконаних і зданих позитивно з урахуванням коефіцієнта вагомості. Вагові коефіцієнти визначаються відповідно до важливості окремих видів робіт.

Критерії оцінювання результатів якості змісту, захисту та оформлення звіту практики.

Оцінка за інституційною шкалою	Узагальнений критерій оцінювання
<i>Відмінно</i>	Матеріали практики відповідають усім формальним та змістовним вимогам до їх написання, подані у встановлений термін, є оригінальним авторським доробком аспіранта. Завдання практики виконані в повному обсязі. Виступ аспіранта характеризується чіткістю, логічністю, структурованістю, високою культурою їх письмового оформлення та методичного обґрунтування. Аспірант надав чіткі, повні та ґрунтовні відповіді на запитання учасників підсумкової конференції під час обговорення результатів практики.

<i>Добре</i>	Матеріали практики відповідають формальним та змістовним вимогам до їх написання, подані у встановлений термін, у повному обсязі, є оригінальним авторським доробком аспіранта, але присутні деякі, несуттєві помилки. Завдання практики виконані повністю, але з деякими помилками. Під час виступу аспірант розкриває основні методичні аспекти представлених матеріалів, присутнє незначне порушення логічних зв'язків, незначні неточності в аналізі матеріалів та труднощі в їх методичному обґрунтуванні. Аспірант надає грамотні відповіді на питання учасників підсумкової конференції, але у змісті та формі відповіді можуть мати місце окремі неточності, нечіткі формулювання закономірностей тощо.
<i>Задовільно</i>	Матеріали практики відповідають встановленим формальним і змістовним вимогам до їх написання, подані у повному обсязі, але пізніше встановленого терміну; матеріали практики представлені в неповному обсязі, наявні помилки, які аспірант за допомогою керівника практики спроможний виявити, але не завжди може виправити; аспірант не дотримувався всіх вимог до оформлення матеріалів практики. Завдання практики виконані частково. Формальний характер виступу з представленими матеріалами, несформованість вміння методичного обґрунтування відповідних елементів, низький рівень володіння практичними знаннями та уміннями. Під час відповіді на запитання учасників підсумкової конференції, аспірант допускає неточності та суттєві помилки у відповіді, вагається при відповіді.
<i>Незадовільно</i>	Матеріали практики не подані або подані частково; є дублюванням або ксерокопією матеріалів іншого аспіранта. Завдання практики не виконані. Аспірант не володіє вмінням методичного обґрунтування відповідних елементів, презентувати результати практики. Аспірант відсутній на підсумковій конференції. Під час підсумкової конференції аспірант не надає відповіді на питання.

Структурування практики за видами робіт і оцінювання результатів навчання аспірантів за ваговими коефіцієнтами

Навчальна робота	Виховна робота	Навчально-методична робота	Наукова робота	Організаційно-методична робота	Семестровий контроль. Диф. Залік
0,2	0,2	0,2	0,2	0,2	за рейтингом

Якщо аспірант був відсутнім під час проходження педагогічної (викладацької) практики, до захисту звіту не допускається. Якщо аспірант був відсутнім на заняттях практики через поважні причини (хвороби – за наявності медичної довідки), він може одержати індивідуальне завдання від наукового керівника (за погодженням із завідувачем кафедри).

Залік виставляється, якщо середньозважений бал, який отримав аспірант з практики, знаходиться у межах від 3,00 до 5,00 балів. При цьому за вітчизняною шкалою ставиться «зараховано», а за шкалою ЄКТС – буквене позначення оцінки, що відповідає набраній здобувачем кількості балів відповідно до таблиці Співвідношення.

Диференційований залік з практики заносять до заліково-екзаменаційної відомості й індивідуального навчального плану аспіранта за двома шкалами оцінювання – інституційною та шкалою ЄКТС за підписом членів комісії.

Співвідношення вітчизняної шкали оцінювання і шкали оцінювання ЄКТС:

Оцінка ЄКТС	Інституційна інтервальна шкала балів	Інституційна оцінка, критерії оцінювання		
A	4,75–5,00	5	Зараховано	Відмінно – глибоке і повне опанування навчального матеріалу і виявлення відповідних умінь та навичок
B	4,25–4,74	4		Добре – повне знання навчального матеріалу з кількома незначними помилками
C	3,75–4,24	4		Добре – в загальному правильна відповідь з двома-трьома суттєвими помилками
D	3,25–3,74	3		Задовільно – неповне опанування програмного матеріалу, але достатнє для практичної діяльності за професією
E	3,00–3,24	3		Задовільно – неповне опанування програмного матеріалу, що задовольняє мінімальні критерії оцінювання
FX	2,00–2,99	2	Незараховано	Незадовільно – безсистемність одержаних знань і неможливість продовжити навчання без додаткових знань з дисципліни
F	0,00–1,99	2		Незадовільно – необхідна серйозна подальша робота і повторне вивчення дисципліни

РЕКОМЕНДОВАНА ЛІТЕРАТУРА

Основна:

1. Типова програма педагогічної (викладацької) практики здобувачів освітньо-наукового рівня вищої освіти Хмельницького національного університету / Т. В. Комар, Л. В. Міхеєва, Л. С. Любохинець, В. І. Бегняк. Хмельницький : ХНУ, 2022. 17 с.
2. Андрощук І. В. Педагогічна взаємодія у професійній діяльності : навч. посібник. Хмельницький : ХНУ, 2017. 190 с.
3. Андрощук І.В. Педагогічна творчість : навч. Посібник. Хмельницький : ХНУ, 2022. 176 с.
4. Стражнікова І. Педагогіка вищої школи: навчально-методичний посібник. Івано-Франківськ: НАІР, 2018. 120 с.
5. Єгорова І. В. Інноваційні технології в роботі куратора академічної групи: навч.-метод. посіб. Івано-Франківськ, 2018. 74 с.
6. Шапран О. І., Новак О. М. Педагогіка вищої школи : навч.-метод. посіб. Переяслав-Хмельницький (Київ.обл.) : Домбровська Я.М., 2018. 280 с.
7. Методичні матеріали з проведення виховної роботи в університеті. Івано-Франківськ: Івано-Франківський національний технічний університет нафти і газу, 2014. 42 с.
8. Олійник І. Роль педагогічної практики у формування дослідницької компетентності майбутніх докторів філософії в умовах аспірантури. *Актуальні питання гуманітарних наук*. 2019. Вип. 23. Т. 3. С. 86-92.
9. Положення про контроль і оцінювання результатів навчання здобувачів вищої освіти у ХНУ. Доступ до ресурсу: <https://khmnu.edu.ua/wp-content/uploads/normatyvni-dokumenty/polozhennya/pro-kontrol-i-oczinuyannya-rezultativ-navchannya.pdf>
10. Положення про підготовку здобувачів наукового ступеня доктора філософії і доктора наук у ХНУ. Доступ до ресурсу: <https://khmnu.edu.ua/wp-content/uploads/normatyvni-dokumenty/polozhennya/pro-poryadok-pidgotovky-zdobuvachiv-stupeniv-df-i-dn.pdf>
11. Положення про практичну підготовку здобувачів вищої освіти ХНУ. Доступ до ресурсу: <https://khmnu.edu.ua/wp-content/uploads/normatyvni-dokumenty/polozhennya/pro-praktychnu-pidgotovku.pdf>
12. Тернопільська В. І., Коломієць Т. В., Піонтківська І. О. Довідник з виховної роботи зі студентами. Тернопіль, 2014. 264 с.

ІНФОРМАЦІЙНІ РЕСУРСИ

1. Вимоги до публікацій та фахових видань [Електронний ресурс]. Режим доступу: <http://www.vak.org.ua/profjournals.php>
2. Електронна бібліотека університету. Доступ до ресурсу: <http://surl.li/eqaoi>
3. Модульне середовище для навчання. Доступ до ресурсу: <https://msn.khmnu.edu.ua/>
4. Репозитарій ХНУ. Доступ до ресурсу: <http://elar.khmnu.edu.ua/jspui/?locale=uk>
5. Сучасна освіта. Методи навчання та їх класифікація. Сайт «Osvita.Ua». [Електронний ресурс]. Режим доступу: <http://osvita.ua/school/method/780/>
6. Український проект «Якість освіти» [Електронний ресурс]. Режим доступу: www.yakistosviti.com.ua